

Svar till Kulturdepartementet – KU2009/2152

Uppdrag och inbjudan att bidra till en nationell strategi för digitalisering, elektronisk tillgång och bevarande.

Sveriges Television

Svar gällande de audiovisuella samlingarna samt SVT:s stillbildsarkiv

Hur stor andel av samlingarna som är digitaliserade respektive ursprungligen i digitalt format. Det bör vidare specificeras vilka delar av samlingarna eller vilka materialkategorier som är digitaliserade och i vilken utsträckning.

Av de **audiovisuella samlingarna** är 27 % digitalt fött och 33 % digitaliserat. SVT:s Audiovisuella samlingar som avses att sparas för alltid uppgår till ca 300 000 timmar högupplöst material i nuläget. Det som arkiveras enligt SVT:s interna arkivpolicy är material där SVT äger eller är delägare till produktionen. Ca 80 000 timmar är digitalt fött. Ca 100 000 timmar har digitaliserats i Ånge-projektet och härstammar från obsoleta videoformat. Ca 50 000 timmar video kvarstår att digitalisera och ett digitaliseringsprojekt för detta påbörjas under 2010. Därutöver finns det i filmarkivet ca 70 000 timmar rörlig bild på filmbas. Inga beslut finns ännu att digitalisera de 70 000 timmarna film, p.g.a. de stora kostnader som är förknippade med detta och eftersom filmen klarar sig ganska bra i nuvarande skick. Därutöver finns SVT-unika produktioner arkiverade på KB-AVM på s.k. BCN-band och DVCPRO.

SVT:s **stillbildsarkiv** innehåller flera olika samlingar som består av olika format; papperskopior, färgdia, sv/v negativ, färgnegativ, digitala bilder. Totalt över 5 miljoner bilder.

I SVT:s digitala bilddatabas finns bilder från alla bildarkivets olika samlingar. Bilddatabasen innehåller i nuläget ca 170.000 bilder. Den digitala bilddatabasen växer genom att nya digitala bilder t.ex. digitala pressbilder för SVT Kommunikation arkiveras samt att bilder från de äldre samlingarna digitaliseras då de efterfrågas av SVT:s produktion eller försäljningsavdelning. Varje vecka digitaliseras dessutom 100 bilder (sv/v papperskopior) som en beslutad löpande verksamhet för bildarkivet.

I vilken utsträckning register och kataloger har digitaliserats samt i vilken utsträckning de är kompatibla med register och kataloger hos andra institutioner.

Alla kataloger gällande audiovisuellt material är digitalt tillgängliga online internt inom SVT. Just nu finns det två katalogsystem SVT-katalogen och META. META-systemet är ett produktionssystem och en onlinekatalog med direktaccess till den rörliga bilden. I META finns alla nyhetsinslag från 2001 och all Allmän-TV från hösten 2007. Detta system är endast tillgängligt internt inom SVT. SVT-katalogen är en textbaserad katalog som även finns tillgänglig på KB-AVMs forskarexpedition. Successivt har META-systemet tagit över huvudansvaret för kataloginformationen och fr.o.m. 2008 är informationen i SVT-katalogen inte lika utförlig som tidigare då information för arkiverat digitalt material framförallt finns i META. Målet är att sammanföra katalogerna så att de blir sökbara från samma sökbild. Ett projekt avseende detta kallat ”söklyftet” är planerat till hösten 2010. Metadata är registrerat enligt standard för broadcast och kan mappas mot andra standarder t.ex. Dublin Core, TV-XML osv.

SVT:s bilddatabas är tillgänglig för alla inom företaget.

Möjlighet att som extern få tillgång till arkivet finns.

Alla kan se delar av bilddatabasen på en extern sida. Där visas bilderna med vattenstämpel och kan ej laddas ner.

För de bilder som ännu inte finns digitaliserade måste man söka manuellt på plats i arkivet.

Vilka delar av samlingarna som består av material som är, eller kan förväntas vara, upphovsrättsligt skyddat och där upphovsrätten tillkommer annan än institutionen.

För det material som SVT ska arkivera för alltid och som redovisas här gäller att SVT äger eller är delägare till produktionen i fråga. Ca 80- 90 % av SVT:s samlingar har tredjepartsrättigheter (musik, bild och skådespelare mm.). Detta är fallet i nästan alla program undantaget vissa nyhetsinslag.

Hur användarmönstren har utvecklats över tid vad gäller digitalt tillgängligt material (antal besök på hemsidor, antal visningar eller nedladdningar etc.).

Externt:

Svt.se med Svtplay är en tjänst där SVT främst publicerar det material SVT sänder i sina kanaler. Ca 80 % av utbudet kommer från det tablålagda utbudet. En begränsad del är också webbunika sändningar. Antalet unika besökare på Svt.se var i genomsnitt under 2005, 625 000/vecka och 2009, 1 400 000/vecka. Av dessa besökare hade Svtplay under 2007 300 000 /vecka och under 2009 hade denna siffra ökat till 700 000.

Vad gäller tillgängliggörande av arkivmaterial på Internet, så görs det i projektet Öppet Arkiv. Sedan lanseringen av Öppet Arkiv 2005 har trafiken legat på en jämn nivå. Sajten tillhör inte de mest besökta sidorna på svt.se. Tittandet på Öppet arkiv utgör ca 1 % av det totala tittandet. En anledning till detta är att vi inte publicerar nytt material i någon större utsträckning eftersom det är svårt ur rättighetshänseende.

Internt:

Genom bilddatabasen tillgängliggörs SVT:s stillbilder på ett användarvänligt sätt. Kunden kan lätt se vad som finns digitaliserat och även själv ladda ner bilder för programproduktionen. Den ökade användningen av stillbilder i programmen, såväl på traditionellt sätt som nyare användningsområden - i vinjetter/grafik samt webben - beror absolut på att det digitala formatet gör det enkelt att både söka fram bilder och att använda dem. För SVT:s audiovisuella material som är digitalt och tillgängligt online så har användningen underlättats på samma sett som beskrivs för stillbilderna.

Hur stora delar av det digitala materialet som är tillgängligt via Internet, respektive hur stor andel som endast finns tillgängligt för egen personal eller i samband med fysiska besök vid institutionen.

På svt.se utgör öppet arkiv under 0,5% av det totala digitala materialet på sajten.

Ca 1500 timmar finns ständigt tillgängligt på SvtPlay.

Merparten av samlingarna i arkivet är endast tillgängligt internt för SVT:s personal samt på forskarexpeditionen på KB-AVM.

I vilken utsträckning det digitala materialet är tillgängligt via externa system, t.ex. Europeana och K-samsök, men även kommersiella leverantörer som Google.

SVT har publicerat några klipp på vår Youtube-sajt i marknadsföringssyfte. I övrigt finns inget tillgängligt någon annanstans.

Respektive myndighet eller institution ska beskriva myndighetens eller institutionens arbete och resultatet av arbetet med digitalisering, elektronisk tillgång och digitalt bevarande samt redogöra för.

Om det finns en digitaliseringsplan eller motsvarande, i vilken mån planens mål uppfyllts samt vilka principer som gäller för att välja ut vad som ska digitaliseras och för mottagandet av digitalt material.

För resterande video finns en plan och ett projekt som ska starta under året. För rörligt material på filmbas finns ingen beslutad digitaliseringsplan p.g.a. de stora kostnader som är förknippade med detta och eftersom filmen klarar sig ganska bra i nuvarande skick. Digitalisering av film görs på beställning då arkivmaterial som endast finns på film ska återbrukas i SVT:s verksamhet.

Vi har ingen information om det finns någon digitaliseringsplan för de SVT-unika program som finns arkiverade på KB-AVM.

Stillbilder digitaliseras då bilder efterfrågas i verksamheten samt ett pågående digitaliseringsprojekt av 100 bilder (sv/v papperskopior) per vecka. Därutöver görs vissa punktinsatser inom utvalda ämnesområdet eller projekt.

I vilken utsträckning avgifter tas ut för tillgången till digitalt material, vilka bemyndiganden som finns för ett eventuellt avgiftsuttag samt vilka principer i övrigt som gäller för avgiftsuttaget.

SVT har en försäljningsverksamhet SVT Försäljning som säljer bilder och video till såväl kommersiella och institutionella aktörer som privata personer. Man licensierar rättigheter för det användningsområde som försäljningen avser.

För nyttjande av det SVT publicerar på Internet tar SVT idag inte ut någon avgift. SVT utesluter inte att på sikt ta betalt för individuell användning på nätet.

Vilka typer av upphovsrättsligt skyddat material som gjorts tillgängligt digitalt och hur rättigheter i dessa fall inhämtats från rättighetshavarna samt kostnaderna för att publicera materialet digitalt.

För material som tillkommit sedan 2006 har vi i förhandlingar med upphovsmännens och de medverkandes organisationer successivt erhållit rätt att tillgängliggöra deras medlemmars verk och prestationer på våra internetdomäner under begränsad tid. Idag har vi avtal om sådant nyttjande med samtliga dessa organisationer.

För äldre material på Öppet Arkiv har vi för detta nyttjande gjort uppgörelser med följande upphovsmannaorganisationer: med STIM/NCB har vi reglerat den musik som förekommer i SF-journalerna och med Bildkonst Upphovsrätt i Sverige har vi reglerat visningen av ett antal konstverk i några klipp.

Vilka kommunikativa strategier som finns för att nå ut med digitalt material till olika grupper samt vilka insatser som har gjorts för tillgänglighet i den digitala miljön för grupper med särskilda behov.

Innan vi har möjligheten att publicera mer material i Öppet Arkiv genom arkivavtalslicensen har vi inte från SVT formulerat någon kommunikativ strategi kring nuvarande Öppet Arkiv. Formgivningen och presentationen av Öppet Arkiv på svt.se och SVT Play följer de tillgänglighetsriktlinjer som gäller för sajten i stort.

Hur det långsiktiga bevarandet av digitaliserat respektive ursprungsdigitalt material säkerställs.

SVT har försökt standardisera och begränsa antalet digitala format för att enklare kunna migrera filerna i framtiden utan att behöva analysera och ta hänsyn till varje specifikt lagrad fil. Vi har prioriterat insatser för digitalisering utifrån de rättigheter för återbruk som SVT förfogar över.

Vilka samarbeten med andra offentligt finansierade institutioner som har genomförts eller initierats inom områdena digitalisering, elektronisk tillgång och digitalt bevarande.

SVT har samarbetat med KB-AVM sedan 1984. Samarbetet finns reglerat i avtal. Flera olika insatser har gjorts under denna period. Nämnas bör digitalisering av SF, KINO material samt Ångeprojektet där ca 100 000 timmar video digitaliserades.

Vilka samarbeten med privata aktörer, såsom företag, folkrörelser och andra ideella organisationer, som har genomförts eller initierats inom områdena digitalisering, elektronisk tillgång och digitalt bevarande.

Inga

Respektive myndighet eller institution ska dessutom, utifrån de strategiska utvecklingsområden som beskrivits ovan, bedöma vilka särskilda utmaningar och möjligheter som den digitala tekniken innebär inom det egna verksamhetsområdet samt ange:

Samtidigt som digitalisering innebär en ökad tillgänglighet och förhoppningsvis enklare och billigare migrering till nya lagringsmedier på sikt så innebär den nya digitala tekniken ett antal större utmaningar. Den största utmaningen är lagring av digitala filer; säkerhet, framtidssäkring, kostnad mm.

SVT har försökt standardisera och begränsa antalet digitala format för att enklare kunna migrera filerna i framtiden. Därtill kommer att koppling mellan metadata och lagrad fil måste vara säker och pålitlig.

De nya HD-formaten kommer att innebära ökade lagringsvolymerna med medföljande ökad kostnad. HD-filerna kan vara upp till fyra gånger så stora som de filer vi lagrar idag. Vi producerar mer och mer HD-TV och det handlar i nuläget om 1000 timmar per år som ska arkiveras för alltid. Dessa produktioner sparas nu på band i väntan på att vårt digitala arkiv till hösten är utvecklat för att kunna hantera HD-filer. Då det är möjligt att lagra HD-filer i vårt digitala arkiv och SVT därtill successivt kommer att öka produktionen av program i HD-format kommer ökningen av lagringsvolymerna i det digitala arkivet under kommande år att kunna fyrdubblas från den volym vi har idag. Vi arkiverar totalt ca 12 000 timmar nyproducerad TV per år.

Drift och support av stora digitala arkiv innebär också höga kostnader och därutöver behöver man löpande underhålla och migrera filerna till nya databärare för att materialet ska sparas säkert. När tillgängligheten ökar så ställs högre krav på att information och kunskap kring rättigheterna till materialet finns tillgängligt för de som ska nyttja ett material. Detta ställer ökade krav på såväl informationssystem och dokumentation som kompetens om vad som gäller vid återbruk och nyttjande.

Vilka samarbeten med andra offentligt finansierade institutioner som bör prioriteras inom områdena digitalisering, elektronisk tillgång och digitalt bevarande.

Från SVT:s perspektiv är samarbetet KB-AVM, SFI samt övriga PS-bolag av högsta prioritet. SVT och KB har gemensamt tittat på vad ett Svenskt Audiovisuellt Arkiv skulle betyda för bevarandet och tillgängliggörandet av audiovisuellt material "Sveriges kollektiva minne". Denna idé har redovisats för kulturdepartementet och utbildningsdepartementet under hösten 2009. Vidare har SVT i sitt remissvar till filmutredningen påvisat behovet av en nationell satsning för ett gemensamt nationellt audiovisuellt arkiv.

**Eva-Lis Green
Mediekvalitetscontroller
Sveriges Television**